

Behandlingstid i sag om besøgsret

Udtalt, at en behandlingstid på mere end ½ år i en klagesag til socialstyrelsen vedrørende en moders adgang til at besøge sin tvangsfjernede 7-årige datter var helt uacceptabel.

FOB nr. 83.229

Endvidere fundet det meget beklageligt, at socialstyrelsen ikke mere energisk søgte at formå det sociale udvalg til at afgive udtalelse på et tidligere tidspunkt, end det var tilfældet.

Endelig fundet det ønskeligt, om socialstyrelsen - i betragtning af sagens karakter og dens hidtidige forløb - havde truffet afgørelse på et noget tidligere tidspunkt, efter at styrelsen havde modtaget udtalelserne fra det sociale udvalg.

(J. nr. 1983-995-050).

Advokat A klagede i skrivelse af 11. oktober 1983 til mig over den tid, der indtil da var medgået til behandling af A's henvendelse af 6. juni 1983 til socialstyrelsen om hans klient B's adgang til at besøge sin datter C, der var født i 1976.

Det fremgik af de foreliggende oplysninger, at C den 14. april 1983 ved en beslutning efter bistandslovens § 127, stk. 1, af formanden for det sociale udvalg i X kommune blev fjernet fra sit hjem og anbragt på et børnehjem.

Det sociale udvalg i X kommune tiltrådte på møde den 19. april 1983 formandens beslutning.

Der blev endvidere truffet beslutning om, at B i tiden indtil den 17. maj 1983 - da det sociale udvalg på ny skulle holde møde om sagen - kunne besøge C en gang i et par timer.

På sit møde den 17. maj 1983 traf det sociale udvalg afgørelse om anbringelse uden for hjemmet af C efter bistandslovens § 123, stk. 1, nr. 1. Udvalget traf endvidere afgørelse om, at der i en periode på 3 måneder fra den 17. maj 1983 kun blev givet B adgang til at besøge C på børnehjemmet 1 gang hver 14. dag i maksimalt 2 timer hver gang. Besøgene skulle ske i overværelse af en pædagog.

I skrivelse af 6. juni 1983 klagede A til socialstyrelsen over det sociale udvalgs afgørelse om besøgsordningen.

(I en skrivelse af s.d. klagede A til den sociale ankestyrelse over det sociale udvalgs afgørelse om at tvangsfjerne C).

Socialstyrelsen anmodede i skrivelse af 10. juni 1983 socialforvaltningen i X kommune om en udtalelse og om udlån af sagens akter.

(Den sociale ankestyrelse stadfæstede på møde den 2. august 1983 det sociale udvalgs afgørelse om at tvangsfjerne C fra hjemmet).

A rykkede i skrivelse af 24. august 1983 socialstyrelsen for svar på sin klage af 6. juni 1983.

Socialstyrelsen bragte ved skrivelse af 30. august 1983 til socialforvaltningen sagen i erindring. Styrelsen oplyste, at A i skrivelse af 24. august 1983 havde bragt sagen i erindring. Socialstyrelsens sendte A en genpart af skrivelsen.

I en skrivelse af 31. august 1983 meddelte A socialstyrelsen, at han fandt »det aldeles uantageligt, at et så væsentligt spørgsmål i nærværende sag, overhovedet ikke har fundet nogen afklaring, næsten 2 måneder efter klagens indgivelse«.

Det sociale udvalg traf den 21. september 1983 afgørelse om, at besøgsordningen blev fortsat uændret.

A klagede den 11. oktober 1983 til mig over den tid, der indtil da var medgået til behandlingen i socialstyrelsen af hans klage af 6. juni 1983.

I skrivelse af 19. oktober 1983 anmodede jeg (bl.a.) socialstyrelsen om en udtalelse i anledning af klagen over behandlingstiden.

Ved en påtegningsskrivelse af 25. oktober 1983 på min skrivelse anmodede socialstyrelsen det sociale udvalg i X kommune om en udtalelse »snarest muligt«. Samtidig rettede socialstyrelsen telefonisk henvendelse til socialforvaltningen i X kommune.

I skrivelse af 26. oktober 1983 afgav det sociale udvalg udtalelse til socialstyrelsen. Udtalelsen indeholdt i det væsentlige alene en redegørelse for sagens hidtidige forløb.

Det sociale udvalg afgav endvidere en udtalelse af 27. oktober 1983 til socialstyrelsen i anledning af A's klage over sagsbehandlingstiden, som udvalget beklagede. Udvalget angav som årsag til den lange sagsbehandlingstid - afgivelse af udtalelse til socialstyrelsen - den »oprindelige sagsbehandlers sygdom, barselsorlov og sagsbehandlerskift«.

(Ved dom af 3. november 1983 traf vestre landsret afgørelse om at stadfæste den sociale ankestyrelses afgørelse af 2. august 1983).

I skrivelse af 19. december 1983 traf socialstyrelsen afgørelse i anledning af A's klage dertil i skrivelse af 6. juni 1983. Styrelsen anførte følgende:

»...

Efter en gennemgang af de foreliggende sagsakter finder socialstyrelsen ikke grundlag for at kritisere, at det sociale udvalg i (X) kommune har fundet det absolut påkrævet af hensyn til barnets velfærd at begrænse samkvemmet mellem moderen og (C). Socialstyrelsen har herved lagt vægt på oplysningerne om (C's) tilstand ved anbringelsen og på oplysningerne om moderens adfærd under samkvemmet og (C's) reaktioner herpå.

Socialstyrelsen finder det dog kritisabelt, at det sociale udvalg ikke i forbindelse med et så alvorligt indgreb som begrænsning af samkvemmet mellem mor og barn har fundet det nødvendigt i de skriftlige meddelelser om disse beslutninger at oplyse om de konkrete forhold, der ligger til grund for beslutningerne.

Det sociale udvalg er underrettet om dette.

Med hensyn til sagsbehandlingstiden beklager socialudvalget i X kommune, at udtalelsen fremkommer så sent. Som årsag hertil angives sagsbehandlers sygdom, barselsorlov og sagsbehandlerskift.

Hertil skal socialstyrelsen bemærke, at besvarelsen af socialstyrelsens henvendelse af 10. juni 1983 ikke krævede nogen egentlig sagsbehandling, men kunne have været besvaret alene ved indsendelse af sagens akter med henvisning til de særlige forhold, der var lagt til grund for begrænsningen af samkvemmet.

Socialstyrelsen skal yderligere bemærke, at denne type sager, hvor det drejer sig om begrænsning af samkvem med forældre i forbindelse med en tvangsanbringelse af barnet, kræver hurtig sagsbehandling af hensyn til retssikkerheden. Behandlingen af disse sager bør derfor prioriteres fremfor andre sager i forvaltningen, hvilket socialstyrelsen beklager ikke er sket i denne sag.

Socialstyrelsen vil fremover være opmærksom på, at tilsvarende sager fremskyndes.

...«

I socialstyrelsens udtalelse i anledning af klagen til mig henviste styrelsen til det, styrelsen havde anført i skrivelsen af 19. december 1983 til A (og til det sociale udvalg, jfr. ovenfor), og styrelsen meddelte, at styrelsen i fremtiden vil være opmærksom på, at sager af tilsvarende art fremskyndes.

I en udtalelse i anledning af klagen til mig henholdt socialministeriet sig til socialstyrelsens udtalelse. Socialministeriet oplyste, at ministeriet ville anmode socialstyrelsen »om at overveje, om der er behov for over for kommunerne at gøre opmærksom på, at behandlingen af sager om begrænsning af et barns samkvem med forældrene skal fremskyndes mest muligt«.

I en skrivelse til A udtalte jeg herefter følgende:

»Til behandlingen af Deres klage i skrivelse af 6. juni 1983 til socialstyrelsen om besøgsordningen medgik, indtil styrelsen traf afgørelse i skrivelsen af 19. december 1983, mere end 1/2 år. I sager af denne karakter er en sådan sagsbehandlingstid helt uacceptabel.

I tiden fra den 10. juni 1983 til den 26. oktober 1983, dvs. i 4½ måned, beroede sagen på, at det sociale udvalg i (X) kommune skulle afgive udtalelse til socialstyrelsen.

På linje med det, som det sociale udvalg, socialstyrelsen og socialministeriet har udtalt, må jeg finde det meget beklageligt, at der medgik så lang tid til det sociale udvalgs afgivelse af en udtalelse, som det var tilfældet.

Jeg har gjort (X) kommune bekendt med min opfattelse, men jeg finder ikke herudover at have grundlag for at foretage noget. Jeg henviser herved til det, der er anført ovenfor om, at socialministeriet har anmodet socialstyrelsen om at overveje, om der er behov for over for kommunerne at gøre opmærksom på, at behandlingen af sager om begrænsning af et barns samkvem med forældrene skal fremskyndes mest muligt. På min telefoniske forespørgsel har socialstyrelsen oplyst, at styrelsens overvejelser endnu ikke er afsluttet.

Jeg har bedt socialministeriet om at underrette mig om, hvad der sker vedrørende dette spørgsmål.

I den tid, da sagen beroede på, at det sociale udvalg skulle afgive udtalelse, rykkede socialstyrelsen kun for svar én gang, nemlig ved skrivelse af 30. august 1983 efter Deres rykker af styrelsen (jeg ser bort fra socialstyrelsens påtegning af 25. oktober 1983 på min skrivelse af 19. oktober 1983). Rykkerskrivelsen af 30. august 1983 var en almindelig erindringskrivelse.

Jeg finder det meget beklageligt, at socialstyrelsen ikke på anderledes energisk måde søgte at formå det sociale udvalg til at afgive udtalelse i sagen på et væsentligt tidligere tidspunkt, end det var tilfældet.

Fra det tidspunkt den 28. oktober 1983, da socialstyrelsen modtog udtalelserne af 26. og 27. oktober 1983 fra det sociale udvalg, og indtil styrelsen traf afgørelse i sagen ved skrivelse af 19. december 1983, forløb der godt 1½ måned. I betragtning af sagens karakter og dens hidtidige forløb finder jeg, at det havde været ønskeligt, om afgørelsen havde været truffet på et noget tidligere tidspunkt.

Jeg har gjort socialstyrelsen bekendt med min opfattelse. Da socialstyrelsen har udtalt, at styrelsen vil være opmærksom på, at fremtidige tilsvarende sager fremskyndes, har jeg ikke fundet grundlag for herudover at foretage noget i forhold til socialstyrelsen.

...«

Efter at have indhentet en udtalelse fra socialstyrelsen meddelte socialministeriet mig i skrivelse af 1. maj 1984, at ministeriet var enig med socialstyrelsen i, at der på det tidspunkt ikke burde udsendes en skrivelse til samtlige kommuner om, at behandlingen af sager om begrænsning af et barns samkvem med forældrene skal fremskyndes mest muligt. Ministeriet henviste til, at socialministeren den 4. april 1984 i folketinget havde fremsat forslag til lov om ændring af lov om social bistand (ændring af reglerne om børn og unges døgnophold uden for eget hjem). Når lovforslaget var færdigbehandlet i folketinget, ville ministeriet gennemgå relevante bekendtgørelser, cirkulærer og vejledninger med henblik på, at de blev bragt i overensstemmelse med de vedtagne ændringer i loven. I den forbindelse ville ministeriet gøre kommunerne opmærksom på, at behandlingen af sager om begrænsning af et barns samkvem med forældrene skal fremskyndes mest muligt.

Lovforslaget blev endeligt vedtaget ved 3. behandling i folketinget den 24. maj 1984, og ændringsloven er bekendtgjort som lov nr. 301 af 6. juni 1984.

Jeg meddelte socialministeriet, at jeg havde taget det oplyste til efterretning.